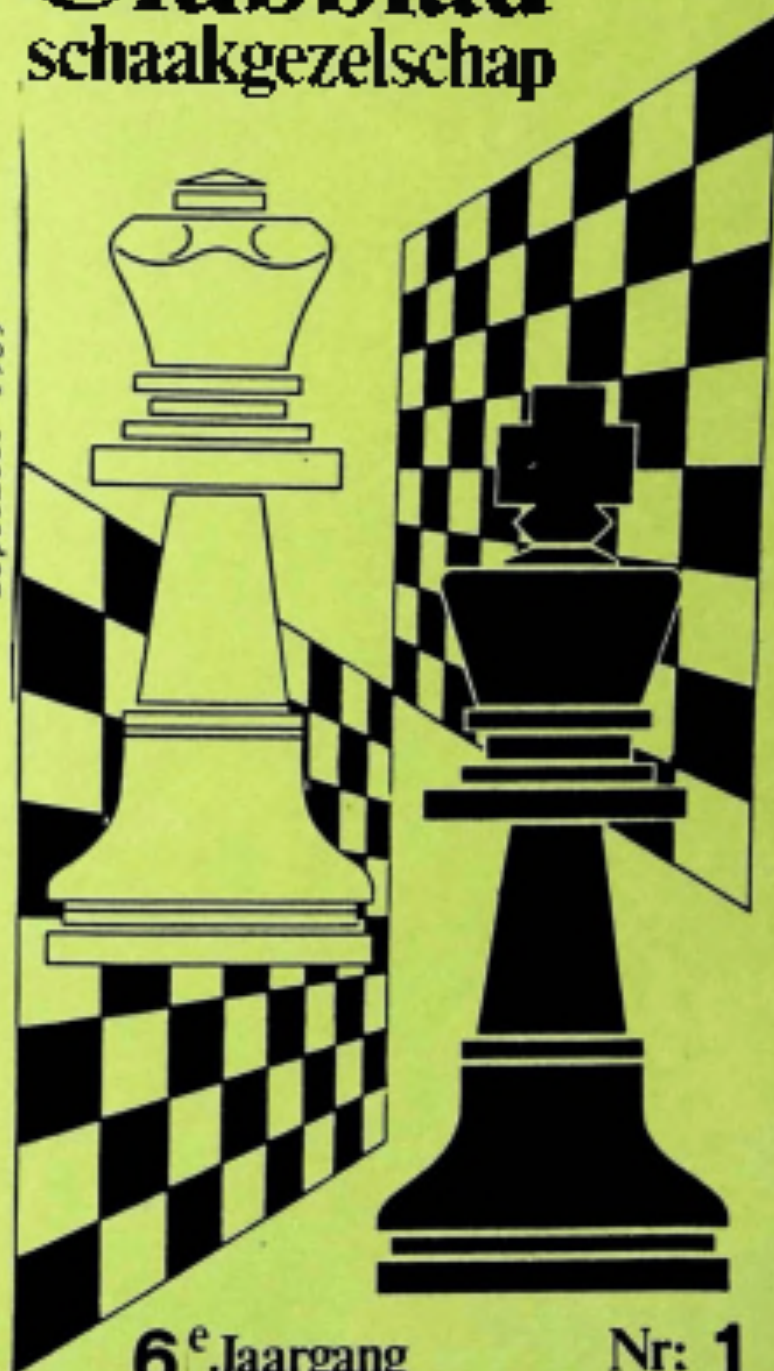

STAUNTON/HELPMAN

september 1989

Clubblad

schaakgezelschap

6^e Jaargang

Nr: 1

meijer

VAN DE REDACTIE

Het is moeilijk de juiste woorden te vinden voor het stukje "van de redactie", als je je realiseert dat Jaap Muilwijk dat niet meer zal doen. In veel geledingen van onze club zal het gemis voelbaar zijn, maar zijn inspiratie en enthousiasme voor het schaken in het algemeen en Staunton/Helpman in het bijzonder kwam toch vooral tot uiting in ons clubblad. Ik verwijs u naar de bladzijde hiernaast.

Ik nodig alle leden van Staunton/Helpman van harte, doch ook dringend uit voor de algemene ledenvergadering op maandag 18 september aanvang 19.30 uur. Jaarverslagen en agenda vindt u in dit nummer. Maandag 11 september start de interne competitie, die 25 september vervolgd wordt.

Vrijdag en zaterdag 1 en 2 september j.l. hebben we het vierde Staunton/Helpman gambiettoernooi gehad. Ik heb vele clubleden in ons gebouw gezien dat weekend; anderen zullen een berichtje in de krant of ons affiche gezien hebben. Afgaand op de reacties van publiek en deelnemers is het een bijzonder geslaagd evenement geweest. Mensen die het gemist hebben moeten even wachten op het te verschijnen toernooiboekje.

Het bestuur heeft inmiddels een aantal mensen gepolst voor de bestuursfunctie van redacteur. Het is de bedoeling dat de totale redactie uit twee of drie man gaat bestaan. Voorlopig zullen Nico en ondergetekende de redactiewerkzaamheden waarnemen.

Piet Mulder.

Pag. Inhoud

2	Van de redactie
3	In Memoriam: Prof. drs. J. Muilwijk
4	Agenda Algemene ledenvergadering 1989
5	Jaarverslag secretariaat
6	Jaarverslag penningmeester; begroting 1989/90
9	Eindspelbespreking
11	Gambiettoernooi-Jaarverslag redactie
12	Jaarverslag wedstrijdleader extern
14	Jaarverslag wedstrijdleader intern
18	Kort
19	Adressen
20	Jeugdhoeckje

IN MEMORIAM: Prof. drs. J. Muilwijk

Maandag 7 augustus 1989 is ons clublid, bestuurslid, redacteur, eerste teamspeler en clubkampioen Jaap Muilwijk aan een ernstige ziekte overleden.

Ik ken dhr. Muilwijk vanaf de fusie tussen Staunton en Helpman, zomer 1984. Van Stauntonleden weet ik dat hij altijd al een sterk schaker is geweest. Zo is hij studentenkampioen geweest en heeft hij lange tijd aan een hoog bord bij DD den Haag geschaakt. In de jaren zeventig werd dhr. Muilwijk lid van Staunton. Uit exemplaren van Staunton-nieuws uit die tijd blijkt dat hij zich ook toen al enthousiast inzette voor clubzaken buiten de 64 velden. In 1983 werd hij mede-redacteur van datzelfde Staunton-nieuws.

Bij Staunton/Helpman volgde dhr. Muilwijk in de loop van 1984/85 Elias Thijssen op als redacteur/bestuurslid. Sindsdien heeft iedereen kunnen zien hoe groot zijn inhoudelijk aandeel in ons clubblad is geweest: partijen, rubrieken, beschouwingen, boekbesprekingen, openingen, etcetera, etcetera.

We mogen dhr. Muilwijk ook noemen als één van de initiatiefnemers van ons jaarlijkse gambiettoernooi. Het is jammer dat hij het succes van de laatste editie niet meer heeft kunnen meemaken.

Ik denk dat we dhr. Muilwijk vooral zullen missen op onze gewone clubavonden. Hij was er vrijwel altijd, fanatiek en ambitieus bij zijn eigen partij, maar ook bijzonder belangstellend naar anderen en andermans partijen. Zijn naam is verbonden aan de Muilwijkbeker, maar ook in onze gedachten zullen we hem niet vergeten.

Ons medeleven gaat uit naar mevrouw Muilwijk. We wensen haar heel veel sterkte toe dit zware verlies te dragen.

P. Mulder.

= = = = =

Agenda algemene ledenvergadering op maandag 18 september 1989

Aanvang 19.30 uur.

1. Opening

2. Notulen algemene ledenvergadering dd.12-9-88 (zie clubblad nr.2
jaargang 5, blz.18)

3. Ingekomen stukken

4. Bestuursmededelingen -Benoeming afgevaardigde naar NOSBO-vergadering

5. Jaarverslag secretaris

6. Jaarverslag penningmeester

-verslag kascommissie(Erwin Hofkamp,Klaas Sanders)

-benoeming nieuwe kascommissie

-balans per 1 augustus 1989

Begroting verenigingsjaar 1989/1990

waarbij 2 bestuursvoorstellen ter sprake komen:

1)Het bestuur stelt voor de prijs van een kop koffie met
een kwartje te verhogen tot f1,25.Dat kwartje komt ten
goede aan de vereniging.

2)Het bestuur stelt voor de traditie van het aanbieden van
de eerste konsumptie aan bezoekende teams af te schaffen.
Deze maatregel zit,integenstelling tot bestuursvoorstel 1
nog niet verwerkt in de begroting,en zou naar schatting
130 à 150 gulden opleveren.

7. Jaarverslag redactie -Bespreking clubblad

8. Verslag jeugdzaken

PAUZE

9. Jaarverslag wedstrijdleader extern -Bespreking externe competitie

10. Jaarverslag wedstrijdleader intern -Bespreking interne competitie
waarbij de wijzigingsvoorstellen ter sprake komen zoals vermeld
in het verslag van de wedstrijdleader intern, elders in dit blad.

11. Bespreking jaarlijks gambiettoernooi

12. Bibliotheek

13. Bestuursverkiezing

Statutair aftredend zijn voorzitter Piet Mulder en wedstrijdleader
intern Nico Schellingerhout. Beiden stellen zich herkiesbaar.
Tegenkandidaten kunnen tot aan het begin van de vergadering
worden aangemeld bij de secretaris.

14. Rondvraag

15. Sluiting

Jaarverslag secretarhaat Staunton/Helpman 88/89

Het afgelopen seizoen is voor ons schaakgezelschap een goed verlopen seizoen. De speelavonden zijn in het algemeen goed bezocht, en er heerste vaak een gezellige sfeer.

Het ledental van onze vereniging fluctueerde, zoals in praktisch elk seizoen, tamelijk sterk. We begonnen het seizoen met 60 leden, het aantal liep op tot 65, en daalde met het beginnen van dit seizoen weer, tot 57. Hierbij moet allereerst het trieste overlijden van dhr Muilwijk genoemd worden. Niet alleen wist hij dit jaar clubkampioen te worden, maar ook moet zijn grootse schaakverleden, in het bijzonder in de periode kort voor de oorlog genoemd worden. Het is een groot verlies voor onze club. Verder vertrok dhr. v.d. Laan, hoewel we durven hopen dat hij nog wel weer eens lid wordt. Dhr v.d. Laan was tientallen jaren lid van Schaakclub Helpman, waaronder vele jaren als voorzitter. Dhr Polee moest wegens verhuizing opzeggen. Hij was, met onderbreking, vele decennia lid van Staunton en vervulde zowel daar, als in de NOSBO, diverse bestuursfuncties. Ook is er een verloren schaap hervonden, namelijk Johan Prummel, die in het Helpman-verleden al ruimschoots zijn sporen verdiende. In de jaren na de fusie is het ledental zeer geleidelijk, hoewel nog niet zorgwekkend, iets afgenomen. Het bestuur hoopt middels meer propaganda deze ontwikkeling te keren.

De leeftijdsopbouw binnen de vereniging is gunstiger geworden, de groep tussen 20 en 30 jaar is gegroeid. Aan de in het verleden geconstateerde vergrijzing is in de laatste twee seizoenen duidelijk een einde gekomen.

Door de mutaties hebben we iets aan schaakkracht verloren, enkele zeer sterken vertrokken. Een eerste team dat zich makkelijk in de KNSB handhaaft en een tweede team dat zal proberen naar de promotieklasse te promoveren zal genoeg uitdaging voor sterke schakers uit Groningen moeten vormen om juist van onze vereniging lid te worden.

Het bestuur kwam om de 6 weken bij elkaar. Hoogtepunten van discussie waren de relatie met de BSV, gekke NOSBO voorstellen over de competitie, organisatie en vooral bemanning van het gambiettoernooi, organisatie van het toernooiboekje en financiële zorgen.

Een mogelijke verhuizing naar een andere speellocatie kon afgewend worden doordat op de valreep nog een overeenkomst met de BSV kon worden gesloten. Er ligt nu een driejarenafpraak zodat er op dit front voorlopig rust mag worden verwacht. Hoewel de begroting krap blijft, lijken we nu toch beter financieel rond te kunnen komen. Voor het komende seizoen hopen we met een sluitende begroting te kunnen werken. Zie hiervoor het verslag, de balans en de begroting van de penningmeester.

De eerste stappen naar een "Nederlandse rating" zijn gezet, de ledenlijsten zullen binnenkort voorzien zijn van zowel een NOSBO als een Nederlandse rating. We hebben een vrij brede subtop, daarom is het des te jammerder dat ondanks de gemakkelijke handhaving van ons eerste team in de derde klasse KNSB, het ons tweede niet gelukt is te promoveren naar de promotieklasse.

Tenslotte dank aan de koffiedames die ons op de meeste avonden (als vrijwilligers !) van het noodzakelijke vocht hebben voorzien.

Financieel verslag over 88/89 (per 1 aug. '89)

Exploitatierekening (in hele guldens)

<u>Ontvangsten</u>	88/89		8990	<u>Uitgaven</u>	88/89		8990
	begr.	werk.	begr.		begr.	werk.	begr.
contributies	6191	5893	5800	afdracht Nosbo	3089	3043	2750
reisverg. Nosbo	60	75	75	zaalhuur	2400	2425	2790
" KNSB	200	521	500	" KNSB	300	325	310
kantine opbr.	850	894	1100	wedstr.k.alg.	90	88	200
rente	180	191	200	" KNSB	250	-	100
donaties	pm	125	100	inschr.KNSB comp	415	405	405
gem.subsidie	pm	109	100	bibliotheek	100	104	100
<u>nadelig saldo</u>	463	-	130	materiaal	-	-	-
				clubblad	500	423	550
				prijzen	150	146	200
				propaganda	-	-	50
				jeugd	-	-	-
				Gambiet toernooi	350	142	300
				diversen	300	171	250
				<u>batig saldo</u>	-	536	-
	<u>7944</u>	<u>7808</u>	<u>8005</u>		<u>7944</u>	<u>7808</u>	<u>8005</u>

Het boekjaar is afgesloten met een batig saldo van f. 536,=, een verademing wat het positief resultaat, en een verrassing wat de hoogte betreft, gezien de begroting . Een analyse van het verschil met de begroting van bijna f 1000,= is noodzakelijk.

Een beschouwing van de verschillen, groter dan f.100,= in de posten leert ons:

bij de inkomsten: KNSB reisvergoeding + 321,= pm.bedragen + 234,= en contributies - 298,=, samen f.257,= gunstiger;

bij de uitgaven: KNSB kosten -250,= Gambiettoernooi - 208,= en diversen - 129,= totaal f.587,= in ons voordeel.

Getotaliseerd leveren beide bedragen een voordeel t.o.v. de begroting van f. 844,= Samen met de kleinere verschillen is hiermee wel de hoofdmoot van het verschil met de begroting achterhaald.

De genoemde posten afzonderlijk beschouwd:

KNSB reisvergoeding: het toegekende bedrag bleek verrassend hoog, vergeleken met dat van de vroegere competities; bovendien declareerden de spelers van het 1e team geen kosten.

Een woord van waardering is hier zeker op zijn plaats!

Dit geldt trouwens ook voor de Nosbo competitie: ook hier-voor werden vrijwel geen kosten gedeclareerd!

Pm. bedragen: afgewacht moest worden wat de aangevraagde subsidie zou opleveren; de donaties zijn min of meer vrijwillig.

Gambiet toernooi: door sponsoring, meevallende kosten van het boekje en niet in het minst de goede organisatie, konden de kosten voor de club aanzienlijk worden gedrukt. Alle lof voor de betreffende "stille werkers".

Diversen: iets geflatteerd omdat er nog f.60,= aan de K.v.K. moet worden betaald (zie Balans).

Contributies: de extra inkomsten, verkregen door de verhoging van f.112,= naar f.120,= (plm. f.350,=) bleken niet voldoende om én de contributie door ledenverlies te compenseren én de lagere ontvangsten van nieuwe leden, later in het seizoen toegetreden, goed te maken.

Zaalhuur: per 13 mrt. '89 is deze verhoogd van f.60,= tot f.70,=/week. Deze extra kosten konden vrijwel geheel worden opgevangen door de laatste 3 avonden gebruik te maken van de kleine zaal voor f.35,=/avond.

Nosbo afdracht: het bedrag f.3043,= bestaat uit f.2856,= als reguliere afdracht plus f.187,= omslag voor het Hutton toernooi.

De vorig jaar aangekondigde verhoogde afdracht van f.2,= per seniorlid is niet doorgevoerd. Men heeft ter compensatie hiervan de reisvergoeding voor de Nosbo teams laten vervallen. Voor ons betrof dit een bedrag van plm. f.100,= dat gedeeltelijk gecompenseerd wordt door de vergoeding van f.75,= per KNSB-team die de Nosbo nu betaalt.

Toelichting op de begroting.

Contributie en Nosbo afdracht.

Gebaseerd op het huidig ledental.

leden	contr. p.lid	te ont- vangen	afdracht p.lid
E(re) = 3	-	-	51,=
S(enior) = 45	120	5330,=	51,=
G(ast) = 4	68	272,=	-
J(unior) = 1	78	78,=	32,30
A(spirant) = 6	21,80	130,80	21,80

59

5810,80 , opgevoerd f.5800,= terwijl

de Nosbo afdracht geraamd wordt op f.2750,=

Speeldagen en zaalhuur.

1989 aug.	-	-	-	-	(28)	1	1990 jan.	-	8	15	22	29	4
sept. (1)	(4)	11	18	25	4		febr.	-	5	12	19	26	4
okt.	2	9	16	23	30	5	mrt.	-	5	12	19	26	4
nov.	-	6	13	20	27	4	apr.	2	9	-	23	30	4
dec.	-	4	11	18	-	3	mei	-	7	14	21	28	4
						17	juni	-	-	(11)	(18)	-	2
													22

() Gamb.toernooi

○ kleine zaal

zaalhuur: zie volgende pag.

Balans (in hele guldens) per 1 aug. '89

<u>Activa</u>	'88	'89	<u>Passiva</u>	'88	'89
materiaal	1288	1159	kapitaal	6995	7167
bibliotheek	1509	1462	zaalhuur	-	-
sterrekening giro	2933	3000	clubblad	-	-
plusrekening "	913	1000	wedstrijdkosten	-	80
kas en giro	225	592	prijzen	-	-
kantine voorraad	150	166	jeugd	-	-
rente	173	190	diversen	-	60
contributie	196	40	<u>Geres.voor afschr:</u>		
			materiaal	129	116
			bibliotheek	151	146
			contributies	112	40
	<u>7387</u>	<u>7609</u>		<u>7387</u>	<u>7609</u>

Toelichting Balans.

De liquide middelen namen toe van f. 4071,= tot f. 4592,=
De nog te vorderen contributie van f.40,= is niet inbaar en
betekent doorhaling van dit lidmaatschap.
Als schuld moeten de kosten van de Nosbo competitie (arbitrage
en boetes) van f.80,= worden opgevoerd evenals de nog niet in
rekening gebrachte bijdrage over '89 van de K.v.K.(f.60,=)

Begroting.

Zaalhuur. Volgens de nieuwe overeenkomst met onze "huurbaas"
betalen we dit kalenderjaar (1989) nog f.70,=/avond voor de
grote zaal. Per 1 jan.'90 wordt dit f.80,= ; voor een kleine
zaal blijft het f.35,= Op deze basis wordt de zaalhuur voor
89/90 volgens het speelschema f.2790,= (excl. KNSB competitie
en Gambiet toernooi)

Clubblad. Dit zal moeten worden verzorgd op een ander adres;
we moeten daarom rekening houden met een verhoging van de
kosten.

Gambiet toernooi. Het financieel resultaat zal sterk afhan-
kelijk zijn van de sponsor(en); de druk van het toernooi-
boekje zal meer geld vergen.(zie "clubblad")

Kantine. De opbrengst is hoger begroot omdat de prijs van
een kop koffie f. 1,25 zal worden.

De "opbrengst" is de winst (ontvangsten - inkoop), verminderd
met het bedrag aan consumpties, aangeboden aan onze gasten
bij de competitie-thuiswedstrijden.

De exploitatie-rekening sluit met een begroot nadelig saldo
van f. 130,=

Uiteraard zal een verandering in het ledental hierop een
aanzienlijke invloed uitoefenen. We hopen dat dit ten gun-
ste van het resultaat zal zijn !

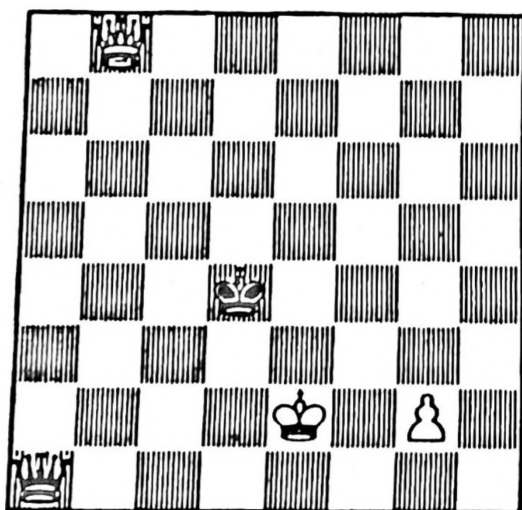
R.J.van der Veen
penningmeester.

P.R.Dijkhuis: Het eindspel K+D+b- of g- pion tegen K+D.

Regelmatige clubbezoekers zullen mij de wintermaanden een tijdlang tussen 7 en 8 uur hebben zien zwoegen om een slecht staand eindspel te redden dat uiteindelijk uitmondde in een eindspel K+D+ pion b4 tegen K+D. Alle moeite bleek na bijna 100 zetten vergeefs en ik hoop er nooit meer mee te maken te krijgen aan welke kant van het bord dan ook. Boeken over eindspelen heb ik niet en ik kan het ook niet opbrengen om me er in te gaan verdiepen. Naderhand bleek dat mijn tegenstander, Theo Ebels, wat beter op de hoogte was van de structuren. Misschien iets voor de redacteur om ons te vertellen hoe zit met de a, c en d-pion. Toch heeft zo iets tot gevolg dat je er iets meer op gaat letten en merkwaardig genoeg kwam ik onlangs 2 beschouwingen tegen over dit eindspel. Het eerste fragment is uit een bundel schaakverhalen van Hans Ree, verschenen onder de naam "In den eersten stoot pat", aardig om uit de bibliotheek te lenen en in de trein te lezen. Het is geschreven in 1978, toen Hans Ree secondant was geweest van Kortsnoy in zijn kandidatenmatch tegen Spasski.

In het begin moest ik er even aan wennen dat een grapje dat je maakt op een berg in Italië de volgende dag in schakend Europa een serieus nieuwsfeit wordt. Ik heb tegen iemand een terloopse opmerking gemaakt over de computer in Moskou, die het eindspel van dame en b-pion tegen dame geheel heeft uitgeanalyseerd. Jaren en duizenden meesterpartijen gaan voorbij zonder dat dit zeldzame eindspel op het bord komt, en het is wel uiterst onwaarschijnlijk dat het voor onze match van enige betekenis zal zijn, maar een paar dagen later zie ik in een Italiaanse krant een lang artikel waaruit blijkt dat wij ons ernstige zorgen maken omdat de computer alle afgebroken partijen feilloos zou kunnen analyseren.

Kort daarna zag ik bij de boekhandel Scholtens het boek van Hans Böhm over de match Karpov- Kasparov in Sevilla 1987 dat nu voor de halve prijs in de uitverkoop lag in bij zulke gelegenheden wil ik nog wel eens voor de bijl gaan. In dit boek wordt de zevende partij besproken door van den Herik waarbij hij de computer mee laat analyseren. Hieronder volgt het laatste deel van de partij die ook de langste was van de match.

Er is een KQP(g2)KQ eindspel ontstaan. Van dergelijke eindspelen is door Thompson met behulp van een databaseprogramma de *uiteindelijke waarheid* vastgesteld. In de ontstane stelling kan zwart bijv. door 76..., Da6+, zoals gespeeld in de partij, remise maken. Voor stellingen met wit aan zet (en de pion op g2) geeft Thompsons database aan dat 52,7% van alle mogelijke configuraties gewonnen is (N.B. hierbij behoeven dus ook mat in één, damewinst in één, etc.). De langste winstvoering

met de pion op g2 duurt 31 zetten, dan gaat de pion naar g3 of g4 (en is de stelling gewonnen, etc.) of ontstaat er een gewonnen pioneindspel.

In de resterende zetten wijken Kasparov en Karpov geen enkele maal af van het remisepad.

75..., Da1-a6+ 76.Ke2-f2, Da6-f6+ 77.Kf2-g1, Kd4-e4 78.Db8-b4+, Ke4-f5 79.Db4-e1, Df6-d4+.

Remise.

Kasparov-Karpov 3-4

GAMBIETTORNTOOI 1989 GROOT SUCCES!

Het vierde Staunton/Helpman gambiettoernooi is een groot succes geworden. Maar liefst 46 schakers namen deel aan dit weekendtoernooi, waarbij ditmaal het Aangenomen Koningsgambiet centraal stond.

De sterke invitatiegroep werd verrassend gewonnen door Erik Hoeksema. Hij bleef NOSBO-kampioen Yge Visser, Nederlands kampioen Rini Kuyf en Henk Bruin voor.

Acht clubleden waagden zich aan het gambiet: Blom werd tweede in de B-groep, Boskma won de E-groep en Sanders werd tweede in de F-groep; Ebels, Hofkamp, Diepeveen, Slagter en Pots vielen buiten de prijzen, maar zijn lekker ingespeeld voor de aanstaande clubcompetitie.

Voor volledige uitslagen, partijen, analyses, en achtergrondverhalen zult u moeten wachten op het toernooiboekje. Iedere deelnemer en elk Staunton/Helpmanlid krijgt er één, voor anderen kost het f2,50.

= = = = =

JAARVERSLAG REDACTIE

Er zijn het afgelopen seizoen 5 clubbladnummers verschenen, één minder dan begroot. Volgend jaar moeten het er wel weer 6 worden. Omdat het clubblad nu elders gedrukt wordt, zijn de kosten gestegen. De redactie zal proberen een kleine sponsor te vinden om zo ons blad betaalbaar te houden.

De gemiddelde omvang van het clubblad was 21,6 bladzijden. Het meeste leesmateriaal werd verzorgd door Muilwijk en Mulder. Roelf Zersch produceerde trouw het jeugdhoekje. Verder zagen we bijdragen van: Boskma, Blom, Zeevaarder, Schellingerhout, Dijkhuis, Seijen, van Dijk, Pots, Medendorp, van Grijfland, Dijkstra, van Steenis en van der Veen. Iedereen bedankt!

Ons clubblad werd vier maal gedrukt bij de firma Philips. Helaas is deze mogelijkheid er straks niet meer. We zijn de firma Philips en de heren Blaauw en van der laan zeer erkentelijk voor de jarenlange samenwerking.

= = = = =

JAARVERSLAG VAN DE EXTERNE WEDSTRIJDLEIDER.

Het eerste team heeft het boven verwachtingen goed gedaan in de 3^e klasse KNSB. Aan het begin van het seizoen stelden wij ons als doelstelling: "We willen ons ruim handhaven". Deze doelstelling was na vijf ronden reeds bereikt (nl. 9 match-punten) en dus begonnen we te denken aan een eventuele promotie. Deze gedachte werd meteen stevig de kop in gedrukt door Zwolle en Groningen 3. Maar zelfs toen hadden we nog theoretische promotiekansen omdat ook de concurrentie steken liet vallen. Uiteindelijk werd Haren verrassend kampioen met 13 match-punten en 43 bord-punten, voor Groningen 3 met evenveel match-punten maar 2 bord-punten minder en ons I^e werd derde met 12 match-punten en slechts 36 bord-punten (50%). Kortom, als we in de 1e wedstrijd tegen ESG en in de 8e wedstrijd tegen Haren de winst niet hadden laten liggen, waren we kampioen geweest. Hopelijk draaien we het volgende seizoen net zo goed als dit seizoen.

Ook het tweede team had bijna haar doel bereikt. De beslissende, op één na laatste wedstrijd tegen de uiteindelijke kampioen Sissa III ging jammerlijk in de tijdnood-fase verloren. Daarna werd ook nog de laatste wedstrijd verloren (met 4 invallers) zodat een 3e plaats met 9 match-punten en 30½ bord-punten hun deel werd, achter Sissa III met 12 m.p. en 36 b.p. en de Spassky's met 11 m.p. en 33½ b.p.

Het derde team had de pech bij Groningen VI ingedeeld te zijn. Groningen VI was zwaar versterkt met enkele ex-KNSB-ers zodat ze ongeslagen kampioen werden met 41½ b.p. Ons derde team werd keurig 2^e met 10 m.p. en 30 b.p..

Het vierde team had een goede start, met daarna een inzinking o.a. door uitwedstrijden op vrijdag. De vrijdag blijkt voor vele spelers van onze club zeer ongelukkig uit te komen zodat team-leider Ale Bakker nauwelijks een zestal bij elkaar kon krijgen. Maar ja, er was wel meer kritiek op de NOSBO-Wedstrijdleader, zoals op de zelfde dag moeten spelen van het 2e en 3e team. Het vierde team eindigde uiteindelijk op de 5^e plaats met 7 m.p en 20 b.p.

De NOSBO-beker was geen succes, oftewel inde 1^e ronde uitgeschakeld door Appingedam. Door te laat op te geven hebben we aan de KNSB-beker niet meegedaan. Al met al kunnen we toch concluderen dat de externe competitie het afgelopen jaar voor bijna alle teams een zeer spannend verloop heeft gehad.

Het snelschaakkampioenschap is dit jaar overtuigend gewonnen door Theo Ebels met $7\frac{1}{2}$ uit 9. H. Davids, Y. Blom en J. Muilwijk scoorden allen $5\frac{1}{2}$ uit 9. Ook het NOSBO-snelschaken voor clubteams verliep voorspoedig. Voor het eerst sinds de fusie is de finale bereikt, en dat met een enthousiast, maar beslist niet sterkst mogelijke opstelling van het team. In de finalegroep werden we wel laatste, maar dat mocht de pret niet drukken.

De Muilwijk-beker voor het beste externe resultaat is gewonnen door M. van Steenis met de uitstekende score van $6\frac{1}{2}$ uit 9. Opvallend daarbij was het aantal zeer korte partijen. We mogen hieruit wel de conclusie trekken dat het jammer is dat van Steenis de afgelopen jaren geen tijd heeft gehad om de interne competitie spannender en interessanter te maken met zijn spelstijl. De nummer 2 was dit jaar J. Muilwijk met $5\frac{1}{2}$ uit 9 en nummer 3 T. Ebels met 5 uit 9.

Topscores van het tweede team: 1. P. Mulder met 4 uit 6.
2. H. Davids met 4 uit 7 en 3. H. Dijkstra met $3\frac{1}{2}$ uit 6.

Topscores van het derde team: 1. J. Schepers met 4 uit 7.
2. K. Sanders met 4 uit 7 (maar gemiddeld een lager bord)
3. W. Louwman met 3 uit 6.

Topscores van het vierde team: 1. R. Greeven met $3\frac{1}{2}$ uit 6.
2. J. van Rijsbergen met $2\frac{1}{2}$ uit 3 en 3. R. van der Veen met $2\frac{1}{2}$ uit 3.

Schaakactiviteiten buiten clubverband: Bij de NOSBO-Reserve-groep hebben Nico Schellingerhout en Piet Mulder goede kansen op promotie gehad. De laatste ronden gingen echter mis zodat ze op $5\frac{1}{2}$ resp. 5 uit 9 eindigden.

In ons eigen Wolgagambiet-tournooi (gewonnen door J. Vogel) is Y. Blom 1^e geworden in de A-groep, J.R.B. Polee 1^e in de B-groep, E. Hofkamp 1^e in de D-groep, F. Iwema 1^e in de E-groep en M. Zeevaarder 1^e in groep F. Kortom een voor de eigen clubleden zeer succesvol verlopen toernooi.

Verder zijn mij geen noemenswaardige uitslagen van andere toernooien bekend. Tot slot wil ik iedereen een spannend en succesvol schaakseizoen toewensen.

Interne Competitie 1988/89

1 Verslag van de wedstrijdleader

Jaap Muilwijk is clubkampioen van Staunton/Helpman geworden. Ik weet dat hij er erg blij mee was.

De strijd tussen Muilwijk en de kampioen van de voorgaande jaren, Blom, werd voor- namelijk beslist door Muilwijk's hoge speeltempo, dat niemand kon bijbenen. Muilwijk en Blom hebben zich duidelijk afgescheiden van een achtervolgend groepje (de nummers 3 tot en met 7). Verder valt het op dat het hele eerste team vertegenwoordigd is in deze kopgroep (behalve de halverwege het seizoen begonnen Seijen), waarbij ook onze voorzitter zich weer heeft weten te voegen.

Na deze groep begint het peloton. De verschillen in deze groep zijn zeer klein: zo eindigden de nummers 8 tot en met 11 op precies dezelfde score. (De volgorde zoals die in de eindstand is gegeven is ontstaan door toeval, en daar moet dan ook geen waarde aan gehecht worden.) Door deze kleine verschillen werd de ranglijst in de laatste ronde nog aardig door elkaar geschud.

De grootste stijgers waren Hofkamp (34 → 17), A. Bakker (27 → 10) en Sanders (23 → 9). Schepers was de beste nieuweling.

Het aantal deelnemers aan de competitie lijkt wat hoger te zijn dan vorig jaar (54 tegen 51), maar dit is slechts schijn: We begonnen dit jaar met 48 spelers, en eindigden met 54 personen in de ranglijst, wat nog niet wil zeggen dat er 54 actieve spelers zijn. Als we de lijst kritisch bekijken (die bevat ondermeer ook niet actieve spelers en spelers die geen lid meer zijn of slechts een enkele keer hebben meegespeeld) dan houden we ongeveer 50 deelnemers over. Gelukkig hebben we er een aantal jonge en actieve spelers bij gekregen, maar we kunnen altijd nog meer nieuwe leden gebruiken.

Het opkomstpercentage (gemiddeld aantal partijen per persoon gedeeld door 34 ronden), bedroeg 44.6 procent. Als we de externe partijen, vrije ronden, e.d. meerekenen, dan komen we op ongeveer 56 procent.

2 Het systeem

Het systeem zoals dat al jaren gebruikt wordt werkt over het algemeen zeer goed. Toch waren er wat punten die eventueel verbeterd zouden kunnen worden.

Ten eerste was er het probleem aan de kop en de staart van de ranglijst: deze twee groepen ondergaan vrijwel het hele seizoen nauwelijks veranderingen, wat dit jaar tot gevolg had dat de spelers in deze groepen soms drie maal tegen elkaar moesten spelen. Dit is een gevolg van de regel dat twee spelers alleen tegen elkaar mogen spelen indien ze niet meer dan

tien plaatsen van elkaar verwijderd staan. Dit jaar werden de problemen versterkt doordat het eerste team in de KNSB, en dus op zaterdag, speelt. Hierdoor speelden de eerste team spelers meer partijen dan het jaar daarvoor. Bovendien was de indeling voor de NOSBO competitie zodanig slecht dat soms zowel het tweede als het derde team op maandagavond een wedstrijd hadden. Het gevolg was dat het eerste team als het ware een onderonsje moest uitvechten.

Ten tweede kwamen er wat vragen over de alternering. Door omstandigheden kan het voorkomen dat een speler drie maal achter elkaar met zwart of met wit speelt. Ook dit is een gevolg van het systeem: er wordt bij de indeling niet op alternering gelet. Nadat een indeling gemaakt is, worden de kleuren verdeeld, waarbij getracht wordt de afwijking van 50% wit en 50% zwart zo klein mogelijk te maken. Wanneer er geen onderscheid tussen twee spelers te maken is, krijgt degene die hoger op de ranglijst staat wit.

Ten derde bestaat er een zekere willekeur omtrent de rangschikking bij gelijke puntenaantallen. Als twee spelers na een ronde op de zelfde score uitkomen, komt diegene bovenaan, die voor het begin van die ronde hoger op de ranglijst stond. Aangezien de ranglijst gebruikt wordt voor het toekennen van plaatsen in de wedstrijdteams, is deze willekeur onwenselijk.

Tenslotte is het toekennen van een vrije ronde wanneer het spelersaantal oneven is voor verbetering vatbaar. Nu worden de vrije ronden gegeven aan spelers onderaan de ranglijst. Behalve dat dit vervelend is voor de spelers onderaan de ranglijst, levert dit ook problemen op bij het indelen.

3 De ranglijst

Elders in dit blad vindt u de eindstand van het seizoen 1988/89. De derde kolom geeft het aantal punten aan dat de betreffende speler gehaald heeft. Een lijst met aanvullende informatie heeft u in het laatste clubblad van het afgelopen seizoen kunnen aantreffen. De vierde en vijfde kolom geven respectievelijk het aantal gehaalde wedstrijdpunten en de procentuele score.

Omdat een groot aantal clubs hun interne competitie resultaten niet hebben opgestuurd naar de ratingcommissie, is er geen NOSBO rating. Hopelijk komt er in de loop van het jaar toch nog een rating. Zodra die beschikbaar is zal deze in het clubblad gepubliceerd worden.

Nico Schellingerhout

Eindstand Interne Competitie 1988/89

1	Muilwijk	205	25.5-33	77.3	28	Greeven	115	5.5-11	50.0
2	Blom	201	23.5-29	81.0	29	van Grijfland	115	7.5-15	50.0
3	Ebels	178	19.5-26	75.0	30	Polee	114	4.5-8	56.3
4	Schellingerhout	164	18.0-30	60.0	31	Vogelsang	114	8.5-19	44.7
5	Mulder	149	16.0-28	57.1	32	v.d. Veen	113	10.0-24	41.7
6	Boskma	148	18.0-32	56.3	33	Aerts	112	4.5-9	50.0
7	Dijkhuis	141	14.5-25	58.0	34	v.d. Laan	111	6.0-13	46.1
8	Seijen	128	9.5-16	59.4	35	Slagter	110	2.5-8	31.3
9	Sanders	128	10.5-20	52.5	36	Geerts	109	7.0-16	43.8
10	A. Bakker	128	11.5-23	50.0	37	Noteboom	109	4.5-9	50.0
11	Davids	128	8.5-15	56.7	38	Lüschen	108	0.0-1	0.0
12	van Dijk	127	8.0-14	57.1	39	Lode	106	9.0-22	40.9
13	Iwema	125	7.0-12	58.3	40	Tulp	106	4.0-10	40.0
14	Schepers	124	11.0-23	47.8	41	Smeets	105	1.0-5	20.0
15	Dijkstra	123	9.5-19	50.0	42	Scheepvaart	104	0.0-4	0.0
16	Diepeveen	123	11.5-25	46.0	43	Koekkoek	104	3.5-9	38.9
17	Hofkamp	122	6.0-10	60.0	44	Casparie	103	3.5-9	38.9
18	Louwman	121	8.5-17	50.0	45	Becker	102	1.0-2	50.0
19	Gnodde	121	1.0-1	100.0	46	van Steenis	100	0.0-0	—
20	van Dijken	121	1.0-1	100.0	47	Luhrman	100	0.0-0	—
21	R. Bakker	120	4.5-6	75.0	48	Banning	99	1.0-3	33.3
22	Pots	120	12.0-27	44.4	49	Helling	98	4.0-12	33.3
23	Zersch	118	10.5-24	43.8	50	Biewenga	97	10.0-28	35.7
24	Steinebach	117	7.5-15	50.0	51	de Jager	94	0.0-2	0.0
25	van Rijsbergen	117	7.0-15	46.7	52	Albers	89	7.0-23	30.4
26	van Bruggen	116	4.0-9	44.4	53	Mannoury	57	2.0-21	9.5
27	Henries	116	1.5-4	37.5					

Wijzigingsvoorstel Interne Competitie

Omdat er gedurende het afgelopen jaar verschillende vragen en opmerkingen kwamen over de indelingsstrategie voor de interne competitie, en er problemen ontstonden boven en onder in de ranglijst, stelt het bestuur de volgende wijzigingen van de interne competitie voor:

1. Twee spelers zullen in een seizoen voor de interne competitie maximaal twee keer tegen elkaar spelen, in welk geval beide spelers een keer met wit en een keer met zwart spelen.
2. Om het vorige te realiseren wordt de indelingsruimte vergroot: Twee spelers kunnen tegen elkaar spelen indien zij op de ranglijst niet meer dan 12 plaatsen van elkaar verwijderd zijn. Een afstand van 10 plaatsen zal als richtlijn gehandhaafd blijven.
3. Bij het indelen zal met de alternering (afwisselen van wit en zwart) rekening gehouden worden: als er binnen de bovenstaande regels meerdere indelingen mogelijk zijn, zal die indeling genomen worden, die de beste alternering geeft. Een speler zal maximaal drie maal achter elkaar met dezelfde kleur spelen. De richtlijn zal zijn: maximaal twee partijen achter elkaar met dezelfde kleur spelen.
4. Bij het indelen zal rekening gehouden worden met de kleurverdeling van alle voorgaande partijen: Een speler kan gedurende enig moment in de competitie maximaal drie keer meer met de ene kleur dan met de andere gespeeld hebben. Aan het eind van de competitie mag dit verschil maximaal twee partijen zijn. Ook hier wordt weer getracht de indeling zo te maken dat de kleurverdeling steeds minimaal afwijkt van het ideaal.
5. In het geval van een oneven aantal spelers in een ronde, moet een van de spelers een vrije ronde krijgen. Eerst zal een vrijwilliger gezocht worden. Is die er niet, dan is de laatst binnengekomen speler vrij. Per jaar krijgt een speler maximaal één vrije ronde (dit levert 2 punten op). Op het laatste nippertje binnenkomen heeft dus een risico!
6. Twee spelers die evenveel punten hebben, zullen gerangschikt worden volgens een weerstandssysteem. Het systeem wordt uitgebreid met een extra lijst. De berekening voor deze lijst zal zijn: $W = (\sum u_i p_i) / N$, waarbij u_i de uitslag van partij i aangeeft (0 voor verlies, 0.5 voor remise, 1 voor winst), p_i de score is van de tegenstander in die partij (in procenten), en N het aantal gespeelde partijen. Dit systeem zal in het begin van de competitie niet altijd uitsluitsel geven, maar de ranglijst in het begin van de competitie varieert zo snel dat verfijning van dit systeem niet zinvol is. Voor de eindstand mag verwacht worden, dat de weerstandsscore van iedereen verschillend zal zijn.
7. In gevallen waarin deze regels niet voorzien, of als er extreme situaties ontstaan door de toepassing van deze regels, zal de wedstrijdleider naar beste kunnen een regeling treffen, in overleg met de betrokken spelers.

Kort

Dat een onnauwkeurigheid of wat nonchalance in de opening ernstige, ja zelfs fatale, gevolgen kan hebben, moge blijken uit onderstaande miniatuurpartijtjes.

Wit: Petrosjan
Zwart: Ree

Wijk aan Zee 1971

1. c4 - e5
2. Pc3 - Pf6
3. Pf3 - Pc6
4. g3 - Lb4
5. Pd5 - Pd5:?
Beter is e4!
6. cd5: - e4??
En dit is een onnauwkeurigheid, ..nee een fout.
Er ligt een verborgen val!
7. dc6: - ef3:
Ogenschijnlijk is alles in orde voor zwart.
- Na 8.cb7: - Lb7: kan wit geen 9.Db3 spelen, wegens ..~~Pez~~
- Ook na 8.cd7:+ - Ld7:
9.ef3: - 00 staat zwart uitstekend. Maar hij heeft niet alle zetten, die voor wit in aanmerking komen onderzocht!
- Er volgde .. 8.Db3! ... en stukverlies is voor zwart niet te vermijden.
8. ...a5, dan 9. a3 en als de loper speelt, volgt cb7: .
Zwart geeft op.

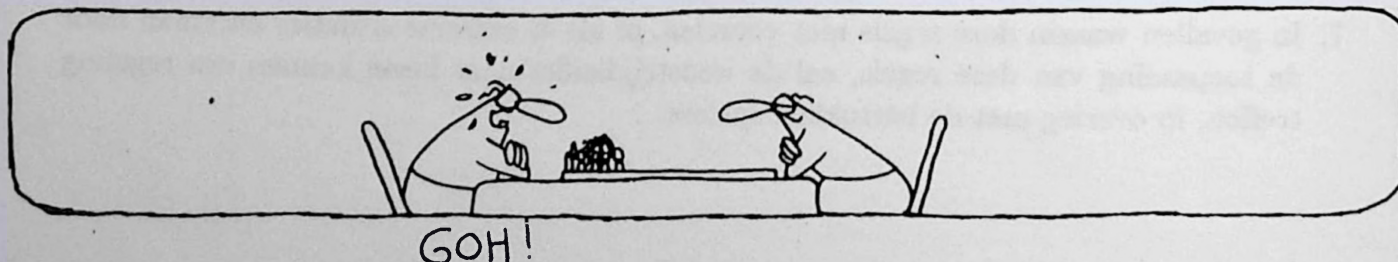
Wit: Reti
Zwart: Dunkelblum

Wenen 1914

1. e4 - e5
2. Pf3 - Pc6
3. Pc3 - Lc5 ?
Een onnauwkeurigheid, die voordeel oplevert voor wit. Beter is ..Lb4 of ..Pf6
4. Pe5:! - Pe5:
5. d4 - Ld4:
6. Dd4: - Df6 ??
Zwart koestert de naïve hoop dat hij 7....Pf3+ kan spelen met damewinst en denkt niet verder na.
7. Pb5!
Deze zet dekt de dame en bevat tevens de dreiging Pc7:+
7. - Kd8
Noodzakelijk was hier ..c6 hoewel de zwarte stelling ' ook na 8.Pd6!(en niet Pc7+ ...Kd8 en 9.Pa8:, wegens 9. ...Pf3+) Ke7 9. Pf5+ erg moeilijk is.
- Er volgde op 7Kd8
8. Dc5! Zwart geeft op!
Tegen 9.Df8(mat) en Dc7: is geen verdediging meer.

Bron: 400 Kurzpartien door A.Roisman

A.J.v.G.

Uw kopieerwerk is beter af bij RCG

- kopieën vanaf 7 cent
- de snelste cotypeservice
- kleurenkopieën
- computerverhuur
- laserprintservise
- faxservice

A-straat 16, Groningen

• tel. 050 - 14 43 01

Steentilstraat 49, Groningen • tel. 050 - 18 41 74

Een volledige ledenlijst verschijnt in het volgende nummer.

Adressen:

secretaris: L. Boskma, Markiezenhof 75, 9301DB Roden. Tel. 05908-12375.

speellokaal: speeltuingebouw Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16,
Groningen. Tel. 050-252628.

speelavonden: maandag 19.30-24.00

vrijdag 18.30-19.45 jeugd

redactie-adres: P. Mulder, postbus 6121, 9702HC Groningen (of clubavond).

gironummer 967038 tnv penningmeester s.g. Staunton/Helpman, Bedum.

JEUGDHOEKJE

Hallo allemaal,

Voordat we beginnen met het nieuwe jaar eerst nog even het einde van het vorige jaar. Jammer genoeg zijn er sinds mei 6 mensen niet meer gekomen, ik hoop ze dit jaar weer te zien. Maar dit neemt niet weg dat het alsnog een spannende finale is geworden tussen Jasper Boter en Christian van der Hilst. Om de 3^e 4^e en 5^e plaats werd gestreden door Natascha, Martin en Raymond. Nummer 1 is geworden Christian. met twee punten verschil op Jasper. Gefeliciteerd Christian met de eerste plaats. Jasper is nummer 2 geworden. Doordat Natascha gewonnen had van Martin is Natascha op plaats 3 geeïndigd en Martin op plaats 4 en Raymond op plaats 5.

Uitslagenlaatste ronde:

Christian-Jasper 0-1(!)
Martin-Natascha 0-1
Remich-Arthur 0-1
Tom-Stanley 1-0
Clanton was vrij.

Eindstand:

1.Christian	219	8.Arthur	130
2.Jasper	217	9.Jeroen	123
3.Natascha	183	10.Tom	105
4.Martin	176	11.Volker	103
5.Raymond	144	12.Priscilla	100
6.Remko	136	13.Jennifer	84
7.Stanley	133	14.Clanton	83

Wat gaat er het nieuwe jaar allemaal gebeuren?

We zijn begonnen op 8 september.

Ik probeer in ieder geval weer een paar theorielessen te organiseren. Er is ook iets nieuws bij het jeugdschaken: van nu kun je bij mij schaakboeken lenen, net als bij de bibliotheek! Er is van alles, zowel voor beginners als voor echte schaakmeesters.

Er komen ook weer teamwedstrijden, met hopenlijk de zelfde spelers als vorig jaar, en misschien een paar nieuwe? In februari komt het snelschaaktoernooi met mooie prijzen. In de kerstvakantie is er het NOSBO-jeugdkampioenschap van Groningen en Drente. Vorige keer werd Martin eerste! Ik hoop dat iedereen er weer zin in heeft, ik in elk geval wel!

SUCCESS DIT JAAR!

Prijsvraag:

Zwart geeft mat in twee zetten.

Roelf Zersch.

